

FÖRVALTNINGSRÄTTEN **DOM**
I UMEÅ 2016-05-04
 Meddelad i
 Umeå

Mål nr
 349-16

SÖKANDE

XLNT Travel Norrland AB, 556684-8759
 Umestan företagspark
 903 47 Umeå

MOTPART

Umeå kommun
 901 84 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

KONKURRENSVERKET	
2016-05-06	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 59062

Postadress Box 193 901 05 Umeå	Besöksadress Nygatan 45 (Tingshuset)	Telefon 090-17 74 00 E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se	Telefax 090-13 75 88	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:00
---	---	---	--------------------------------	--

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Umeå kommun (Kommunen) har begärt in anbud avseende Resebyrå- och konferensförmedlingstjänster (dnr 15217) och beslutat att anta det anbud som lämnats av Företagsresor i Umeå Aktiebolag (Företagsresor). Vid upphandlingen används förenklat förfarande och utvärderingsformen ekonomiskt mest fördelaktiga anbud.

Det vinnande anbudet från Företagsresor fick efter anbudsutvärderingen ett jämförelsetal om 333 475 (anbudspriset var 558 475 kr). På andra plats placerade sig anbudet från AR Resebyråer AB (AR Resebyråer) med ett jämförelsetal om 390 250 (anbudspriset var 565 250 kr) och på tredje plats placerade sig anbudet från XLNT Travel Norrland AB med ett jämförelsetal om 532 360 (anbudspriset var 757 360 kr).

XLNT Travel Norrland AB (XLNT) yrkar i förvaltningsrätten i första hand att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse gjorts och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Kommunen motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDEN

XLNT anför bl.a. följande.

Kvalificering och utvärdering av anbuderna från Företagsresor och AR Resebyråer är på ett flertal punkter felaktiga och inte förenliga med vad som anges i LOU, bl.a. avseende öppenhet och transparens. Detta medför stor ekonomisk skada för XLNT.

Kvalificering och bedömningar av p 4.0.2 och 5.0.2 är felaktiga. AR Resebyråer har inte angett vad Kommunen efterfrågar. Då efterfrågad information inte har levererats är inte anbudet komplett. Företagsresor har inte heller

angett vad Kommunen efterfrågar. Då efterfrågad information inte har levererats är inte anbudet komplett.

AR Resebyråer

Vad gäller krav 1.2 innehåller anbudet dokument som inte är skrivet på svenska. Certifikat och bevis, utfärdade av tredjepartsorgan, får enligt förfrågningsunderlaget vara på engelska. AR Resebyråer har ingett en rapport, inte ett certifikat eller bevis, och som dessutom inte omfattar anbudsgivarens egen verksamhet utan en världsomfattande undersökning. Kravet är inte uppfyllt och anbudet skulle ha diskvalificerats.

Vad gäller krav 5.1 har Kommunen förbisett att AR Resebyråer som referens angett en person knuten till den egna organisationen. Det är inte en relevant referens då det finns en jävssituation. Om denna typ av referens är acceptabel skulle det ha framgått av förfrågningsunderlaget att referens kan hämtas inom anbudsgivarens egen organisation. Kravet är inte uppfyllt och anbudet skulle ha diskvalificerats.

Företagsresor

Anbudet från Företagsresor uppfyller inte krav 1.2 och krav 6.0.

Otydligt förfrågningsunderlag

Om det är acceptabelt att anbudet, också förutom certifikat och bevis, inte är skrivet på svenska skulle detta ha framgått av förfrågningsunderlaget. Förfrågningsunderlaget är inte transparent och likabehandlande.

Om det är acceptabelt att ange referens inom anbudsgivarens egen organisation skulle detta ha framgått av förfrågningsunderlaget. Förfrågningsunderlaget är inte transparent och likabehandlande.

Om det är acceptabelt att, trots att ett alternativ efterfrågas beträffande p. 4.0.2 och 5.0.2, flera alternativ lämnas skulle detta ha framgått av förfrågningsunderlaget. Underlaget är inte transparent och likabehandlande.

Kommunen anför bl.a. följande.

Kvalificeringen krav 1.2

Kommunen ställer ett generellt krav på att anbudet ska vara skrivet på svenska men tillåter, enligt Upphandlingsföreskrifterna p. 3.5, även att vissa dokument är skrivna på annat språk. Syftet med undantaget från skall-krav p.1.2 är bl.a. att öppna upp för möjligheten att, i de fall detta bedöms nödvändigt, kunna använda sig av de dokument och/eller rapporter som de facto används i verksamheten som bevis för att anbudsgivaren uppfyller kraven.

Dokumenterna som AR Resebyråer och Företagsresor lämnat in och som inte är fullt ut skrivna på svenska är av den karaktären att de uppfyller undantagsreglerna för språkravet.

Vad gäller AR Resebyråer efterfrågade Kommunen bevis för hur företaget bedriver sitt kvalitetsarbete med hänsyn till sitt ledningssystem och ett av de dokument som hänvisas till är en årlig kvalitetsmätning av kundnöjdheten. Mätningen har genomförts av den internationella resebyråkedjan Uniglobe som AR Resebyråer tillhör. Uniglobe har såväl kontor som resande kunder runt om i världen och det ligger i sakens natur att en internationell undersökning avseende kundnöjdheten sker på ett annat språk än svenska. Kommunens bedömning är att dokumentet är att betrakta som bevis.

Kvalificeringen krav 5.1

I kravet framgår vilka krav Kommunen ställer på själva referensuppdraget, några krav på kontaktpersonen stadgas inte.

AR Resebyråer har lämnat namn och kontaktuppgifter till två kontaktpersoner för två olika referensuppdrag avseende konferensförmedling varpå det framkommit att den ena kontaktpersonen är suppleant i anbudsgivarens styrelse. Kontaktuppgifterna har dock lämnats utifrån de krav och förutsättningar som ställdes i förfrågningsunderlaget. Bedömningen är att företaget uppfyller kravet och är kvalificerad som anbudsgivare.

Det faktum att en av kontaktpersonerna, för ett av referensuppdragen, är suppleant i anbudsgivarens styrelse är inte skäl nog för att diskvalificera anbudet då detta inte reglerades i Kommunens krav.

Utvärdering p 4.0.2 och 5.0.2

XLNT anser att varken AR Resebyråers eller Företagsresors anbud motsvarar det som efterfrågades i utvärderingsmodellens p. 4.0.2 och 5.0.2 och att båda anbuden därför ska diskvalificeras.

Samtliga företag som uppfyllt skall-kraven är kvalificerade som anbudsgivare och har gått vidare till utvärderingen. I utvärderingen användes en bedömningspunkt som innebar att anbudsgivarna skulle lämna ett reseförslag och ett paketförslag för konferens. Anbudsgivarnas förslag skulle därefter bedömas utifrån ”Bilaga riktlinjer för tjänsteresor”. Den totala reduceringen för respektive förslag var 25 000 kr.

Kommunens bedömning är att de reseförslag som AR Resebyråer och Företagsresor lämnat motsvarar det som efterfrågas. Att lämna ett reseförslag där beställaren har möjlighet att välja mellan olika alternativ följer helt Kommunens riktlinjer för tjänsteresor gällande effektivitet där hänsyn bl.a. ska tas till individuella förutsättningar och behov.

Skada

Reduceringsvärdet i de bedömningsfrågor där XLNT anser att det föreligger felaktigheter är 30 000 kr för referensuppdraget (gäller endast AR Resebyråer) och 2 * 25 000 kr för rese- och paketförslaget.

Med hänsyn till jämförelsetal och anbudspriser för Företagsresor, AR Resebyråer och XLNT är det således endast om förvaltningsrätten bedömer att felaktigheter har begåtts i kvalificeringsfasen och anser att både Företagsresor och AR Resebyråer ska diskvalificeras som XLNT kan anses ha lidit ekonomisk skada.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. (16 kap. 6 § LOU)

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

XLNT menar att anbuden från Företagsresor och AR Resebyråer inte uppfyller samtliga krav och att förfrågningsunderlaget, för det fall anbuden godtas, är otydligt.

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att XLNT:s hänvisning till p 4.0.2 och 5.0.2 avser utvärderingskriterier i förfrågningsunderlagets Utvärderingsmodell. (Det är således inte fråga om s.k. skall-krav.) Icke uppfyllande av kriterierna ifråga påverkar därför endast poängsättningen av anbuden. Det kan konstateras att det är stora skillnader i jämförelsetal och anbudspris mellan anbudet från XLNT och anbuden från Företagsresor och AR Resebyråer. Även om anbuden från Företagsresor och AR Resebyråer bägge skulle ha erhållit 0 poäng vid utvärderingen av kriterierna i fråga, och för de kriterierna därmed inte ha erhållit någon reduktion av anbudspriset, skulle resultatet av anbudsutvärderingen inte påverkas. XLNT har således inte lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av eventuella felaktigheter i denna del varför det inte finns anledning att pröva om utvärderingen är felaktig.

Vad gäller uppfyllande av skall-krav måste poängteras att anbudet från XLNT placerade sig på tredje plats vid anbudsutvärderingen. Det krävs därför att både Företagsresors och AR Resebyråers anbud rätteligen borde ha diskvalificerats för att skaderekvisitet ska vara uppfyllt.

XLNT menar att anbudet från AR Resebyråer inte uppfyller skall-kraven 1.2 och 5.1.

Vad gäller krav 1.2 anges i förfrågningsunderlagets bilaga Ska-krav följande; Är anbudet skrivet på svenska? Vidare anges under punkt 3.5 i Upphandlingsföreskrifterna följande; Anbudet ska vara skrivet på svenska med pris angivet i SEK exkl. mervärdesskatt. Eventuella certifikat eller bevis

som efterfrågas, utfärdade av tredjepartsorgan, får vara på annat språk än svenska.

Det aktuella dokumentet, en kvalitetsmätning av kundnöjdhet genomförd av den internationella resebyråkedjan Uniglobe, måste enligt förvaltningsrättens mening anses utgöra ett sådant bevis som får vara skrivet på annat språk än svenska. Förfrågningsunderlaget kan inte heller anses vara otydligt i denna del.

Vad gäller krav 5.1 anges i bilaga Ska-krav följande; Ange två referensuppdrag för resebyråtjänster där den årliga resevolymen uppgått till minst 5 miljoner SEK exklusive moms och som påbörjats år 2010 eller senare. Uppdragens omfattning och uppdragsgivarens namn och organisationsnummer ska framgå ur svaret. Med omfattning avses främst längden på uppdraget angivet i år och det ungefärliga totala antal bokningar per år samt resevolym i SEK/år. Uppge referensuppdraget kontaktperson, telefonnummer och e-post. Uppfyller ni detta?

Förvaltningsrätten noterar att kravet tar sikte på referensuppdragen i sig. Med hänsyn till hur kravet är utformat och vilka krav som faktiskt ställs däri har inte framkommit annat än att anbudet uppfyller kraven ifråga. AR Resebyråer har lämnat kontaktuppgifter utifrån vad som efterfrågats i kravet ifråga. En annan sak är att det inte torde vara lämpligt att vid poängsättningen beakta omdöme från en kontaktperson som har ett uppdrag i anbudsgivarens organisation. Det bör dock noteras att även om anbudet vid bedömningen av det ena referensuppdraget skulle erhålla 0 poäng, och därmed ingen reduktion av anbudspriset, skulle detta inte påverka utvärderingsresultatet för XLNT:s del. Förvaltningsrätten anser vidare att krav 5.1 måste anses vara tillräckligt tydligt utformat.

Eftersom förvaltningsrätten således inte finner stöd för att anbudet från AR Resebyråer rätteligen borde ha diskvalificerats saknas anledning att pröva huruvida anbudet från Företagsresor uppfyller samtliga skall-krav.

Vad gäller eventuella otydligheter avseende utvärderingskriterierna p 4.0.2 och p 5.0.2 noterar förvaltningsrätten att anbudet från XLNT inte skulle ha erhållit lägst jämförelsetal även om maximal poäng, och därmed maximal reduktion av anbudspriset, hade erhållits för kriterierna ifråga. Detta gäller även i kombination med lägsta möjliga poäng och därmed ingen reduktion av AR Resebyråers och Företagsresors anbudspriser samt lägsta möjliga poäng vid bedömning av det ena referensuppdraget för AR Resebyråer. XLNT kan således inte ha lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av eventuella otydligheter beträffande p 4.0.2 och 5.0.2.

På grund av det anförda och då inte vad som i övrigt anförts av XLNT medför att förfarandet vid upphandlingen kan anses strida mot någon bestämmelse i LOU eller mot någon av de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna ska ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU)

Björn Johansson
Lagman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.